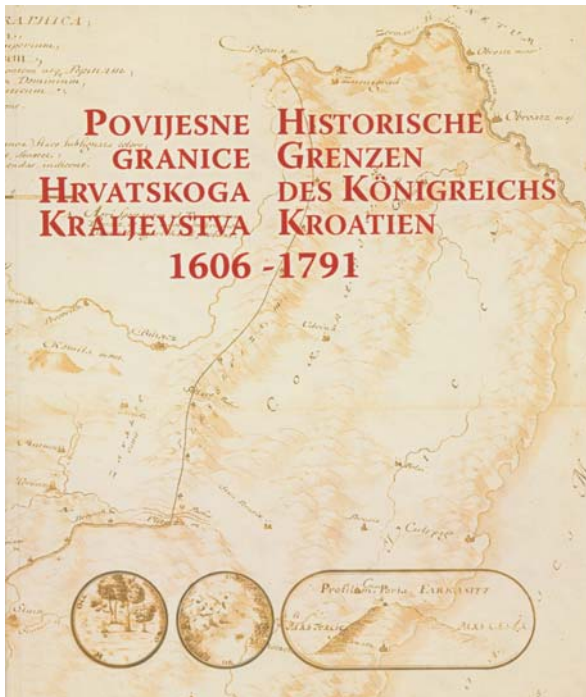

Historical Borders of Croatian Kingdom 1606-1791

An exhibition in Vienna

168

The exhibition *Historical Borders of Croatian Kingdom, 1606-1791* – was opened in Austrian State Archive in the middle of September 2004.

The exhibition, accompanied by occasional catalogue introducing historical learned paper, brings out for the first time historical source material: reports, letters, original international agreements, graphical images of areas, towns and forts, figures of participants in war operations and peace negotiations, reach selection of historical source maps of special interest to cartographers with detailed marked historical border lines between Croatian Kingdom and the neighbouring area.

The present borders of the Republic of Croatia are mostly old Croatian historical borders – borders of a mediaeval country, and partly borders fortified and defined according to international states agreements after the liberation wars against the hundred years long Ottoman occupation. The first such contract was made in 1606 on the basis of the peace treaty between Austria and the Turkish Empire, at the mouth of the river Žitva to Danube. The balance of the war forces and successful political diplomacy retained this peace almost for the whole

century. The power of weapons being peace guarantee has always been of changeable and temporary nature. A new war and a new peace were inevitable from the historical point of view bringing new changes of the Croatian border. This border, widened by the liberation war (1683-1699), but stronger and stable, guaranteed by the new international and interstates peace agreement, in Srijemski Karlovci in 1699, became a new historical border of Croatian state territory along with some future smaller territorial changes. The new war and the new peace in Požarevac (1718) and finally peace agreement in Svištovo (1791) joined to Croatia some of its historical and natural parts and in that way finally defined its borders: in the east along the river Danube, in the south towards Bosnia along the rivers Sava and Una, in the southwest to the river Zrmanja, towards Bosnia, and at that time a Venetian property in Dalmatia.

Following the above mentioned historical events, the exhibition was divided into seven thematical units:

- Liberation of Croatian historical territories until the peace in Žitva 1606 and the first internationally acknowledged borders of the Croatian Kingdom
- Defence of the borders during the 17th century
- Big Turkish war 1683-1699
- Peace negotiations in Srijemski Karlovci 1699
- The war in 1716-1718 and the peace in Požarevac 1718
- Between the peace in Požarevac and the peace in Svištovo
- The war in 1788-1791 and new borders of Croatian Kingdom defined by the peace treaty in Svištovo.

There were about one hundred exhibits shown. This important scientific project was made in cooperation of Croatian Institute of History, Croatian State Archives in Zagreb and Austrian State Archives, the Embassy of the Republic of Croatia in Vienna and Croatian Scientific Institute in Vienna.

Croatian citizenship will have opportunity to see the same exhibition in Zagreb, too, where it would be organized in 2005.

Ivana Wechselberger

Povijesne granice Hrvatskoga Kraljevstva 1606-1791

izložba u Beču

Sredinom rujna 2004. god., u Austrijskom državnom arhivu u Beču otvorena je izložba *Povijesne granice Hrvatskoga Kraljevstva, 1606-1791*.

Izložba, koju prati prigodni katalog s uvodnom povijesnom studijom, prv put iznosi na uvid izvornu povijesnu građu: izvještaje, pisma, originalne međudržavne ugovore, grafičke slike prostora, gradova i utvrda, likove sudionika ratnih operacija i mirovnih pregovora te posebno kartografima zanimljivo, bogati izbor izvornih povijesnih karata na kojima su detaljno označene povijesne granične crte razgraničenja Hrvatskoga Kraljevstva sa susjednim područjima.

Današnje granice Republike Hrvatske većim su dijelom njezine stare povijesne granice – granice srednjovjekovne države, a dijelom granice utvrđene i uređene prema međunarodnim državnim ugovorima nakon oslobodilačkih ratova od stoljetne osmanske okupacije. Prvi takav ugovor sklopljen je 1606. godine na načelima mira između Austrijske i Turske carevine, na ušću riječice Žitve u Dunav. Ravnoteža ratnih snaga i uspješna politička diplomacija održavala je taj mir gotovo cijelo stoljeće. Dakako, snaga oružja kao garancija mira bila je uvijek promjenjive i privremene naravi. Novi rat i novi mir bio je povijesna neizbježnost koja će Hrvatskoj donijeti nove granične promjene. Ta granica, sada proširena oslobodilačkim ratom (1683-1699), ali i čvršća i stabilnija, zagarantirana novim međunarodnim i međudržavnim mirovnim ugovorom, u Srijemskim Karlovcima 1699. godine, postat će, uz neke buduće pozitivne manje teritorijalne promjene, novim povijesnim granicama hrvatskog državnog teritorija. Novi rat i novi mir u Požarevcu (1718) i napokon mirovni ugovor u

Svištovu (1791) pridružit će Hrvatskoj još neke njezine povijesne i prirodne dijelove i tako definitivno odrediti njezine granice; na istoku tokom Dunava, na jugu prema Bosni tokom rijeka Save i Une, na jugozapadu sve do Zrmanje, prema Bosni i onovremenom mletačkom posjedu u Dalmaciji.

Slijedeći navedena povijesna zbivanja, izložba je podijeljena na sedam tematskih cjelina:

- Oslobođanje hrvatskih povijesnih teritorija do mira na Žitvi 1606. i prvih međunarodno priznatih granica Hrvatskoga Kraljevstva
- Obrana granica tijekom 17. stoljeća
- Veliki turski rat 1683-1699
- Mirovni pregovori u Srijemskim Karlovcima 1699.
- Rat 1716-1718 i mir u Požarevcu 1718.
- Od Požarevačkog do Svištovskog mira
- Rat 1788-1791 i nove granice Hrvatskoga Kraljevstva utvrđene mirom u Svištovu

Izloženo je stotinjak eksponata. Taj važni znanstveni i muzeološki projekt nastao je u suradnji Hrvatskog instituta za povijest i Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu te Austrijskog državnog arhiva, Veleposlanstva Republike Hrvatske i Hrvatskog znanstvenog instituta u Beču.

Hrvatski građani imat će priliku izložbu pogledati i u Zagrebu gdje će biti postavljena 2005. godine.

Ivana Wechselberger

